

PM Rotel IV (Dnr KS 2021/1174)

Läromedelsutredningen – böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap (SOU 2021:70)

Remiss från Utbildningsdepartementet

Remisstid den 23 december 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.

Ärendet

Staden har fått remissen ”Läromedelsutredningen – böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap” från Utbildningsdepartementet för yttrande. Betänkandet innehåller en rad förslag om statens roll när det gäller läromedel i svensk skola. Utredningen innehåller bland annat förslag om att begreppet läromedel ska definieras i skollagen, att en särskild läromedelsnämnd inrättas och att det införs ett statligt produktionsstöd till vissa läromedel.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till huvuddelen av förslagen och välkomnar också ett ökat statligt ansvar för läromedelstillgången, men har synpunkter på förslagen som framkommer i utredningen. Exempelvis ser stadsledningskontoret att förslaget om kostnadsfria läromedel i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå kan bli kostnadsdrivande för kommuner då det finns en risk för att den föreslagna ersättningen till kommuner om totalt 17 miljoner kronor inte räcker fullt ut.

Arbetsmarknadsnämnden ser positivt på utredningens vilja att stärka läromedlens roll för kunskapsutvecklingen och välkomnar en tydligare definition av begreppet i skollagen. Vidare bedömer arbetsmarknadsnämnden att förslaget om kostnadsfria läromedel inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå förvisso kommer att påverka verksamheten kostnadsmissigt men att det i grunden är ett bra förslag.

Utbildningsnämnden välkomnar att läromedelsfrågan lyfts och att extra fokus läggs på det tryckta läromedlet. Nämnden ser samtidigt inte behovet av att det inrättas en särskild läromedelsnämnd. Det statliga produktionsstödet och vägledning till skolor borde kunna hanteras utan att en särskild nämnd inrättas. Nämnden ser heller inte behovet av ytterligare reglering av rektors uppdrag.

Mina synpunkter

Det är genom skolan eleven tillägnar sig kunskap och bildning som gör att individen kan hitta sin väg i livet. Läromedel är avgörande för att läraren ska kunna genomföra sin undervisning på ett kunskapshöjande sätt. Med bra läromedel ökar möjligheten till en likvärdig skola där alla elever får möjlighet att nå sin fulla potential. Vi vet enligt studier att såväl lärare som elever efterfrågar fler tryckta läromedel.

Jag tycker därför att utredningens syfte att stärka tillgången till högkvalitativa läromedel är bra och jag välkomnar att staten tar ett större ansvar för läromedelstillgången. De föreslagna åtgärderna i utredningen föreslås finansieras genom statsbidraget för lovskola, som för närvarande är underutnyttjat. Att befintliga statsbidrag utnyttjas effektivt är angeläget, men som stadsledningskontoret poängterar är det samtidigt viktigt med noggranna analyser av orsakerna till att statsbidrag inte söks i tillräcklig omfattning. Som stadsledningskontoret också påpekar riskerar förslaget om kostnadsfria läromedel i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå bli kostnadsdrivande för kommuner då det finns en risk för att den föreslagna ersättningen till kommuner om totalt 17 miljoner kronor inte räcker fullt ut. Vidare borde det statliga produktionsstödet och vägledning till skolor kunna hanteras utan att en särskild nämnd inrättas.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 15 december 2021

ISABEL SMEDBERG-PALMQVIST

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Vi delar de synpunkter och åsikter som lyfts i utbildningsförvaltningens remissvar på Läromedelsutredningen – böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap.

Tillgången till läromedel är självklart en viktig fråga. Att elever från förskoleklass till gymnasiet har ändamålsenliga läromedel, särskilt tryckta, av hög kvalitet är avgörande för elevernas förutsättningar till lärande. Den bristande likvärdigheten när det gäller läromedel kan dock också vara ett resultat av en underfinansierad verksamhet. Under mandatperioden har vi hört från flera skolor som haft köpstopp på grund av den ansträngda ekonomin och därför inte kunnat köpa in läromedel som önskat. Ett resultat av den grönbå majoritetens nedskärningar på skolan. Det visar på att en starkt grundfinansiering också är avgörande för en likvärdig tillgång av läromedel ute på skolorna.

Slutligen anser vi att det är förvånande att de föreslagna åtgärderna ska finansieras genom ett underutnyttjat statsbidrag för lovskola. Pandemin har visat att behovet av lovskola och de

positiva effekter som verksamhetsformen har. Särskilt för elever i socialt utsatta områden. Vi har fortfarande inte sett effekterna av den kunskapsskuld som pandemin inneburit och därför kan behovet av lovskola öka framgent. Därför vore det olyckligt att statsbidraget låsts upp för att finansiera en annan, om än viktig, reform.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Staden har fått remissen ”Läromedelsutredningen – böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap” från Utbildningsdepartementet för yttrande. Betänkandet innehåller en rad förslag om statens roll när det gäller läromedel i svensk skola. Utredningen innehåller bland annat förslag om att begreppet läromedel ska definieras i skollagen, att en särskild läromedelsnämnd inrättas och att det införs ett statligt produktionsstöd till vissa läromedel.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till huvuddelen av förslagen, som i hög grad överensstämmer med den läromedelspolicy som antogs av utbildningsnämnden 2018. Staden har genom läromedelspolicyen redan hanterat mycket av det som framställs som problem i utredningen. Utredningens syfte att stärka tillgången till högkvalitativa läromedel stämmer väl överens med kommunfullmäktiges ambition om att stärka likvärdigheten inom och mellan skolor, fokusera på språkutveckling och kunskap, minska lärares administrativa arbetsbörda samt att stärka lärarkyrkans attraktivitet och det kollegiala samarbetet.

Stadsledningskontoret delar utredningens problembeskrivning och välkomnar ett ökat statligt ansvar för läromedelstillgången, men har några synpunkter som redovisas nedan.

Den definition av läromedel som föreslås i utredningen är snarlik stadens definition i den av utbildningsnämnden antagna läromedelspolicyen. Stadsledningskontoret välkomnar en ökad tydlighet i skolans styrdokument och ambitionen att lyfta fram den tryckta bokens fördelar jämte digitala läromedels fördelar. Att tydligt definiera läromedel som skilt från andra läroverktyg underlättar möjligheter till uppföljning och ger en ökad tydlighet gentemot leverantörer vid avtalsfrågor.

Utredningen föreslår att valet av läromedel fortsättningsvis görs av lärare, som en del i läraruppdraget. Utredaren vill dock se en ny bestämmelse i läroplanerna som tydliggör rektors ansvar för att ge lärare goda förutsättningar när det gäller val av läromedel. Stadsledningskontoret anser att rektors ansvar är tillräckligt reglerat i läroplanerna och att ytterligare detaljstyrning inte är nödvändig.

Stadsledningskontoret anser att Skolverket bör utvidga den vägledning som redan finns vad gäller digitala lärresurser, istället för att instifta en särskild läromedelsnämnd som utredningen föreslår. Möjligen kan detta kompletteras med insatser för att stötta huvudmän, skolor eller grupper av lärare att själva ta fram kriterier som en del i det didaktiska uppdraget.

Stadsledningskontoret anser att underlag för värdering och val av läromedel även bör innefatta mer tekniska och juridiska delar, vilket inte nämns i förslagen. Det rör sig om frågor om hur de data som sparas och genereras i digitala läromedel används, av vem de används och för vilket syfte. Det handlar också om frågor kring tillgänglighet och åtkomst, vilket inbegriper allt från möjlighet att anpassa till system för inloggning som stöd för integrationer.

I utredningen saknas även en insikt i läromedlens potential för aggregering av data för analys på såväl klassrums- som skolnivå och högre enligt stadsledningskontoret. Forskningsfältet Learning analytics kan utgöra ett kraftfullt verktyg för datadriven skolutveckling och dessa möjligheter i läromedel bör också ingå i kvalitetskriterierna. Skolverket kan ha en viktig funktion för att stödja kritisk granskning och för att se möjligheter.

Den föreslagna läromedelsnämnden förväntas hantera frågor om statligt produktionsstöd till läromedel som inte finns på marknaden i tillräcklig omfattning. Stadsledningskontoret ser fördelar med ett statligt produktionsstöd, framför allt för modersmålen där behoven är stora, men anser inte att en läromedelsnämnd är en nödvändig förutsättning för detta. Uppdraget bör kunna rymmas inom Skolverkets övriga verksamhet för att närmare knytas till befintlig expertis. Det bör även gälla för läromedel av särskilt hög kvalitet som ska initieras av läromedelsnämnden inom områden där särskilda insatser krävs.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget om kostnadsfria läromedel i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, men anser att det kan bli kostnadsdrivande för kommuner då det finns en risk för att den föreslagna ersättningen till kommuner om totalt 17 miljoner kronor inte räcker fullt ut.

I utredningen föreslås åtgärder för att främja forskningsbaserad kunskap om läromedel, lärarhandledningar och annat material som används i planeringen och genomförandet av undervisningen och hur de påverkar elevers lärande. Stadsledningskontoret välkomnar forskning kring läromedel och deras användning, inte minst för digitala läromedel.

Specialpedagogiska skolmyndigheten föreslås få i uppdrag att utreda förutsättningarna för att främja innovation av digitala läromedel för elever med funktionsnedsättning. Stadsledningskontoret anser att det är värdefullt med innovativa lösningar för ökat lärande och att det skapar möjligheter att pröva nytänkande som i senare skeden kan integreras i övriga läromedel, då anpassningar för elever med funktionsnedsättning ofta har varit drivande i teknikutveckling.

De föreslagna åtgärderna föreslås finansieras genom statsbidraget för lovskola, som för närvarande är underutnyttjat. Stadsledningskontoret ser positivt på ett effektivt nyttjande av befintliga statsbidrag, men att det samtidigt är viktigt med noggranna analyser av orsakerna till att statsbidrag inte söks i tillräcklig omfattning.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 november 2021 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på utredningens vilja att stärka läromedlens roll för kunskapsutvecklingen och välkomnar en tydligare definition av begreppet i skollagen. Arbetsmarknadsförvaltningen håller med utredningen om att både tryckta och digitala böcker ska räknas som läromedel då möjligheten för lärare att individanpassa utifrån sina elevers behov underlättas. Genom att ett läromedel presenteras i olika form, till exempel tryckt, inläst eller digitalt, tillgängliggörs innehållet för fler och förutsättningarna att tillgodogöra sig undervisningen förbättras.

Arbetsmarknadsförvaltningen delar utredarens syn på att olika former av undervisningsmaterial är bra. Utredaren framhåller dock att läromedel har ett särskilt värde. För att omfattas av utredningens föreslagna definition ska läromedel vara utgivna av professionella utgivare och överensstämna med kurs- och ämnesplaner samt läroplanen för respektive skolform. Arbetsmarknadsförvaltningen ser en risk med att material som getts ut av till exempel myndigheter eller ideella organisationer faller utanför definitionen. För kurser utan centralt innehåll, som till exempel på sfi, kan sådant material fylla en viktig funktion då de ofta tar upp ämnen som är relevanta för elevernas vardagsliv. Det ökar möjligheterna till individanpassning utifrån den enskilde elevens behov av kunskaper i den kontext den befinner sig i, kunskaper som ofta inte finns i förlagsproducerade läromedel. För kurser med centralt innehåll delar förvaltningen utredningens definition av läromedel för att säkra kvaliteten och aktualiteten i de läromedel som används i undervisning.

Förslaget om att inrätta en läromedelsnämnd vid Skolverket är i grunden god enligt arbetsmarknadsförvaltningen. Men trots att antalet elever inom vuxenutbildningen nu är fler än i gymnasieskolan händer det att vuxenutbildningen lämnas utanför statliga insatser. Förvaltningen anser därför att det är viktigt att säkerställa att samtliga skolformer finns representerade i nämnden. Läromedel som ska användas inom vuxenutbildningen är alltför ofta hämtade från ungdomsskolan vilket gör att de saknar ett vuxenperspektiv på innehåll och utformning. Av den anledningen är det viktigt att nämnden har kompetens och erfarenheter från vuxenutbildningen. Nämndens ledamöter ska också vara oberoende och inte verka för att standardisera eller begränsa läromedlens utformning.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att förslaget om kostnadsfria läromedel inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå förvisso kommer att påverka verksamheten kostnadsmässigt men att det i grunden är ett bra förslag. Förvaltningen delar utredningens bedömning om att fri tillgång stärker likvärdigheten i utbildning för de målgrupper som studerar på komvux och som särskild utbildning på grundläggande nivå. Arbetsmarknadsförvaltningen håller med om utredningens analys att elever som läser på grundläggande nivå ofta har en dålig ekonomisk situation där man inte har råd att köpa de böcker som behövs för utbildningen. Idag är det, som utredningen också lyfter, endast inom komvux som svenska för invandrare som läromedel finns tillgängliga för elever utan kostnad. I Stockholm får dock även elever som studerar på komvux som särskild utbildning låna böcker under studietiden som de också har rätt att låna hem för självstudier.

Förslaget om kostnadsfria läromedel inom komvux på grundläggande nivå riskerar att bli kostnadsdrivande för kommunen. Trots utredningens förslag om att ersätta kommunerna ekonomiskt för inköp av läromedel ser arbetsmarknadsförvaltningen en risk för att det inte räcker.

Under 2020 deltog 13000 personer i studier på grundläggande nivå i Stockholm. Kurslitteratur på den här nivån kan kosta mellan 200 – 400 kronor per bok, en kostnad på 2,6 – 5,2 miljoner kronor, för en kurs som pågår 5-10 veckor. Med den föreslagna ersättningen till kommunerna som finns i förslaget om 17 miljoner kronor är förvaltningen tveksam till om stödet kommer att räcka till. En konsekvens av det kan bli att skolor väljer att endast köpa in enstaka titlar per kurs i syfte att begränsa kostnaderna. Förvaltningen ser en risk för att variationen i tillgängliga läromedel uteblir och snarare motverkar elevernas kunskapsutveckling. Utredningen lyfter fram lärarnas kompetens att, utifrån sina kunskaper om ämnet och elevernas behov, vara de som är bäst lämpade att välja vilka läromedel som ska användas i undervisningen. Detta är en syn som Arbetsmarknadsförvaltningen delar. I förslaget framhålls också att rektor ska ge lärarna tillräckliga förutsättningar för att kunna göra urvalet på ett genomtänkt och adekvat sätt.

Förvaltningen anser att det är bra att ansvarsfrågan tydliggörs men ser också att begreppet ”ge tillräckliga förutsättningar” lätt kan tolkas på flera olika sätt och därmed i slutändan ändå inte motsvara intentionen i utredningens förslag. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det bör finnas en modell för hur rektor och lärare ska arbeta med att värdera, utvärdera och välja läromedel som passar för den aktuella elevgruppen. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer

att statligt stöd för produktion av läromedel som riktar sig mot mindre elevgrupper som till exempel inom de nationella minoriteterna, elever som studerar på vissa yrkesprogram eller elever med funktionsnedsättning är nödvändigt. Produktion av läromedel för dessa grupper handlar ofta om små volymer vilket innebär att det inte blir kostnadseffektivt för förlagen att ta fram. Stödet bidrar därför till att stärka likvärdigheten ytterligare mellan samtliga elevgrupper.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 november 2021 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till huvuddelen av förslagen. De överensstämmer i hög grad med den läromedelspolicy som antogs av utbildningsnämnden 2018. Staden har genom den redan hanterat mycket av det som framställs som problem i utredningen. Utredningens syfte att stärka tillgången till högkvalitativa läromedel stämmer väl överens med utbildningsnämndens ambition att stärka likvärdigheten inom och mellan skolor, fokusera på språkutveckling och kunskap, minska lärares administrativa arbetsbörda samt att stärka lärarkyrkans attraktivitet och det kollegiala samarbetet.

Förvaltningen delar utredningens problembeskrivning och välkomnar ett ökat statligt ansvar för läromedelstillgången, men har några synpunkter som redovisas nedan.

Den definition av läromedel som föreslås i utredningen¹ är snarlik stadens definition i läromedelspolicy och förvaltningen har därför inga invändningar emot denna. Förvaltningen välkomnar en ökad tydlighet i skolans styrdokument och ambitionen att lyfta fram den tryckta bokens fördelar jämfört med digitala läromedels fördelar. Förvaltningen har tidigt identifierat risker med att till övervägande del använda digitalt material och ser därför fördelar med att framhålla vad textboken tillför.

Att tydligt definiera läromedel som skilt från andra lärverktyg, anser förvaltningen är viktigt även för möjligheter till uppföljning och för ökad tydlighet gentemot leverantörer när gränsdragningar i avtal ifrågasätts.

Utredningen föreslår att valet av läromedel fortsättningsvis görs av lärare, som en del i läraruppdraget. Utredaren vill dock se en ny bestämmelse i läroplanerna som tydliggör rektors ansvar för att ge lärare goda förutsättningar när det gäller val av läromedel. Förvaltningen delar att val och värdering av läromedel ska ses som en del i lärares och skolledares pedago-

¹ Enligt utredningens förslag ska ett läromedel avse ett kvalitetssäkrat tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen och som överensstämmer med kurs- eller ämnesplanen och med läroplanen. Läromedlen ska också, enligt utredningen, vara framtagna av en professionell utgivare.

giska uppdrag, men anser att rektors ansvar är tillräckligt reglerat i läroplanerna utan ytterligare detaljstyrning.

Förvaltningen anser att det inte är nödvändig att instifta en särskild läromedelsnämnd, med uppdrag att författa myndighetsföreskrifter för reglering av kvaliteten på läromedel, som utredningen föreslår. Det är tillräckligt att Skolverket utvidgar den vägledning som redan finns vad gäller digitala läresurser. Möjligen kan detta kompletteras med insatser – till exempel i form av en modul – för att stötta huvudmän, skolor eller grupper av lärare att själva ta fram kriterier som en del i det didaktiska uppdraget.

Förvaltningen anser vidare att underlag för värdering och val av läromedel även bör innefatta mer tekniska och juridiska delar. Ingenting av detta nämns i förslagen. Det rör sig om frågor om hur de data som sparas och genereras i digitala läromedel används, av vem de används och för vilket syfte. Det handlar också om frågor kring tillgänglighet och åtkomst, vilket inbegriper allt från möjlighet att anpassa till system för inloggning som stöd för integrationer.

Förvaltningen saknar i utredningen även en insikt i läromedlens potential för aggregering av data för analys på såväl klassrums- som skolnivå och högre. Forskningsfältet Learning analytics kan utgöra ett kraftfullt verktyg för datadriven skolutveckling och dessa möjligheter i läromedel bör också ingå i kvalitetskriterierna. Det handlar även om hur den enskilde läraren kan hantera uppgifter om hur elever använder de digitala delarna av läromedlet och i vilken mån det går att kombinera olika datakällor för förfinade analyser. Här kunde Skolverket ha en viktig funktion att stödja både kritisk granskning och att se möjligheter.

Den föreslagna läromedelsnämnden förväntas även hantera frågor om statligt produktionsstöd till läromedel som av olika anledningar inte finns på marknaden i tillräcklig omfattning. Förvaltningen anser att ett statligt produktionsstöd är bra, framför allt för modersmålen där behoven är stora, men anser inte att en läromedelsnämnd är en nödvändig förutsättning för detta. Uppdraget kan mycket väl rymmas inom Skolverkets övriga verksamhet för att närmare knytas till befintlig expertis. Detsamma gäller förslaget om läromedel av särskilt hög kvalitet som ska initieras av läromedelsnämnden inom områden där särskilda insatser krävs. Förvaltningen ställer sig frågande till begreppet ”läromedel av särskilt hög kvalitet”.

Utredaren föreslår åtgärder för att främja forskningsbaserad kunskap om läromedel, lärarhandledningar och annat material som används i planeringen och genomförandet av undervisningen och hur de påverkar elevers lärande. Förvaltningen välkomnar forskning kring läromedel och deras användning, inte minst digitala läromedel.

Specialpedagogiska skolmyndigheten föreslås få i uppdrag att utreda förutsättningarna för att främja innovation av digitala läromedel för elever med funktionsnedsättning. Förvaltningen anser att det är värdefullt med innovativa lösningar för ökat lärande. Här finns stora möjligheter att pröva nytänkande som i senare skeden kan integreras i övriga läromedel. Anpassningar för elever med funktionsnedsättning har ofta verkat drivande i teknikutveckling.

De föreslagna åtgärderna föreslås finansieras genom ett underutnyttjat statsbidrag för lovskola. Förvaltningen anser att det är bra att se över nyttjandegraden av statsbidragen, men att det samtidigt är viktigt med noggranna konsekvensanalyser och analyser av orsakerna till att bidragen inte söks i tillräcklig omfattning.

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart med anledning av remissens svarstid.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens beslut
2. Därutöver vill vi anföra följande:

Böckernas betydelse är en viktig för beståndsdel för kunskap och lärande. Elever ska ha tillgång till läroböcker och det ska framgå i lagtexten, vilket det inte gör idag. Den tryckta läroboken har ett särskilt värde och det är något som vi ska värna och utveckla. Sverigedemokraterna anser att en läromedelsnämnd ska inrättas med ansvar att säkerhetsställa att läromedel håller en hög kvalitet. Det vi motsätter oss i läromedelsutredningen är förslaget att framtida läromedel för modersmålsundervisning. Staden bör alltid se över stora kostnadsområden som modersmålsundervisningen och i större utsträckning prioritera skolans kärnverksamheter. Här anser vi att statligt stöd enbart ska gå till läromedel för landets minoritetsspråk och vi yrkar att förslaget om att ta fram läromedel för modersmål (minoritetsspråken undantaget) stryks.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

Sverigedemokraterna föreslår att utbildningsnämnden delvis bifaller förvaltningens förslag till beslut och anför därutöver följande.

Böckernas betydelse är en viktig för beståndsdel för kunskap och lärande. Elever ska ha tillgång till läroböcker och det ska framgå i lagtexten, vilket det inte gör idag. Den tryckta läroboken har ett särskilt värde och det är något som vi ska värna och utveckla. Förvaltningen säger sig inte se behovet av en särskild läromedelsnämnd. Sverigedemokraterna anser att en läromedelsnämnd ska inrättas med ansvar att säkerhetsställa att läromedel håller en hög kvalitet.

Det vi motsätter oss i läromedelsutredningen är förslaget att framtida läromedel för modersmålsundervisning. Utbildningsförvaltningen bör alltid se över stora kostnadsområden som modersmålsundervisningen och i större utsträckning prioritera skolans kärnverksamheter. Här anser vi att statligt stöd enbart ska gå till läromedel för landets minoritetsspråk och vi yrkar att förslaget om att ta fram läromedel för modersmål (minoritetsspråken undantaget) stryks.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

Vi delar de synpunkter och åsikter som lyfts i utbildningsförvaltningens remissvar på *Läromedelsutredningen – böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap*. Tillgången till läromedel är självklart en viktig fråga. Att elever från förskoleklass till gymnasiet har ändamålsenliga läromedel, särskilt tryckta, av hög kvalitet är avgörande för elevernas förutsättningar till lärande. Den bristande likvärdigheten när det gäller läromedel kan dock också vara ett resultat av en underfinansierad verksamhet. Under mandatperioden har vi hört från flera skolor som haft köpstopp på grund av den ansträngda ekonomin och därför inte kunnat köpa in läromedel som önskat. Ett resultat av den grönbå majoritetens nedskärningar på skolan.

Det visar på att en stärkt grundfinansiering också är avgörande för en likvärdig tillgång av läromedel ute på skolorna. Slutligen anser vi att det är förvånande att de föreslagna åtgärderna ska finansieras genom ett underutnyttjat statsbidrag för lovskola. Pandemin har visat att behovet av lovskola och de positiva effekter som verksamhetsformen har. Särskilt för elever i socialt utsatta områden. Vi har fortfarande inte sett effekterna av den kunskapsskuld som pandemin inneburit och därför kan behovet av lovskola öka framgent. Därför vore det olyckligt att statsbidraget låsts upp för att finansiera en annan, om än viktig, reform.